

Miquel Roca, l'home clau de l'operació reformista, amb Antonio Garrigues, l'altre home fort del PRD, i Jeroni Albertí (Unió Mallorca-PRD).

L'alternativa reformista

Els dies 23, 24 i 25 de novembre se celebrarà a Madrid el Primer Congrés Federal del Partit Reformista Democràtic. 2.521 compromissaris de tot l'estat, sota el lema «Per fi, l'alternativa», discutiran i aprovaran ponències, elegiran els seus òrgans de direcció i representació. Miquel Roca és l'ànima del nou partit.

Vicent MARTÍ

«¿Que ja s'ha intentat unes altres vegades? ¿Per què no? Som-hi». Amb aquestes interrogacions esperançades, i la làcònica crida a anar-hi per feina, acabava Miquel Roca Junyent la seua «proposta catalana per a la modernització de l'estat» que, sota l'inevitable títol *¿Per què no?*, va publicar a l'inici de l'any 82.

El renovat intent que està duent a cap Miquel Roca procedeix directament de la concepció que «el nacionalisme català té una proposta definida i global per a tot Espanya; una proposta que persegueix la transformació d'Espanya en un estat modern, d'acord amb les normes

que han servit per a definir les societats democràtiques avançades de l'Europa occidental».

Aquest projecte de modernització («catalanitzar») l'Estat espanyol, com subratlla el mateix Roca, té una llarga tradició, mai no reeixida, dins del catalanisme polític que ell actualment representa. El president de la Generalitat catalana, Jordi Pujol, recorda en el pròleg d'aquest llibre-manifest alguns dels noms capdavanters de la política que s'adscriuen en aquesta tendència: Cambó, Prat de la Riba, Almirall, Duran i Bas...

I ara, Roca. L'operació reformista de la qual és líder indiscutible i indiscutit es fonamenta ideològi-

Xavier Arzallus (PNV) i Jordi Pujol, president de Catalunya: Els nacionalismes basc i català busquen interlocutors a Madrid

cament en aquesta temptativa permanent i ara renovada del nacionalisme hegemònic català. La radical novetat del plantejament de Roca prové del fet que, a diferència dels seus il·lustres antecessors, està convençut que aquesta estratègia política d'àmbit espanyol necessita indefectiblement un instrument organitzatiu també d'abast estatal. D'aquesta convic-

ció i del treball desplegat en aquest sentit per Roca i els seus col·laboradors naix ara el Partit Reformista Democràtic.

El protagonisme de Roca en l'aparició d'aquesta nova força política és com més va més inqüestionable. Però el polític català no està, ni de bon tros, sol. Cal recordar, sense anar més lluny, que Roca és secretari general delegat

de Convergència Democràtica de Catalunya, i que el mateix president Pujol ha declarat que el reformisme «no és l'operació de Roca, sinó de tota CDC, i té tot el suport oficial, i no vergonyant, del nostre partit». Ací es fa imprescindible advertir que ha estat després de l'esclatant triomf de Convergència i Unió a les eleccions autonòmiques de Catalunya que l'operació reformista ha començat realment a prendre cos en tot l'estat.

Val a dir, però, que no ben bé a tot l'estat. A Catalunya, evidentment, l'espai és cobert per Convergència, que continuarà sent un partit independent. A Euskadi el PRD tampoc no entrarà: el PNB ho impedeix, alhora que és valorat com un partit més o menys equiparable. A Galícia, Coalició Galega conserva el nom i una certa independència organitzativa, perquè els gallecs ja han encetat el període electoral autonòmic, i la permanència de la sigla és considerada indispensable en aquesta primera prova de foc del reformisme amb

possibilitats d'èxit. Tot amb tot, la tendència explícita del PRD és anar estructurant-se com un partit únic, per bé que de base federal. Seria el cas de la resta de federacions, incloses la valenciana i la mallorquina.

El fantasma d'UCD

Roca està ineludiblement condicionat a enllestir el seu projecte amb bona part de quadres intermedis de la difunta UCD: no hi ha més cera que la que crema. Tant la Coalició Galega de Franqueira, com la Unió Mallorquina d'Albertí, com el PDL d'Antoni Garrigues, com nombrosos afiliats que s'estan incorporant al PRD, tenen aquesta procedència.

I UCD és una experiència allçonadora que Roca vol evitar de repetir de totes passades: sap positivament que una imatge del PRD massa hipotecada pels rostres del daltabaix centrista pot ser letal per a la seua encara tendra operació. D'ací, les restriccions a l'entrada d'antics barons d'UCD al partit,

Unió Mallorquina no es dissoldrà dins el PRD

Josep ROSSELLÓ

Una seixantena de compromissaris de les Illes Balears assistiran al congrés constituent que el Partit Reformista celebra aquest cap de setmana. La gran majoria d'aquests compromissaris —quaranta-quatre— són d'Unió Mallorquina, el partit fundat i presidit per Jeroni Albertí, president també del Consell Insular de Mallorca i membre de la comissió gestora del PRD.

De fet, la presència del Partit Reformista a les Balears passa per Unió Mallorquina. Aquest partit, de centre i regionalista, apareix en el panorama polític mallorquí a començaments de l'any 1983, i amb pocs mesos es troba davant les eleccions locals i autonòmiques, on aconsegueix un tercer lloc i esdevé àrbitre entre el PSOE i Coalició Popular.

A partir del grup regionalista del Parlament

Balear, s'intenta estructurar, precisament, el reformisme a les illes menors. Així, el diputat independent Cristòfor Triay Humbert és qui impulsa el Partit Reformista menorquí; mentre que el liberal Alons María Calabet fa el mateix paper a Eivissa i Formentera, intentant de crear el Partit Reformista de les Pitiüses.

Jeroni Albertí ha estat present en l'«Operació Roca» des del primer moment. De fet, l'estructura

d'Unió Mallorquina es va inspirar en el partit de Pujol, amb qui, a més, l'uneix una cordial relació personal i política.

D'altra banda, la direcció d'Unió Mallorquina té molt clar, i així ho han dit de sempre, que el partit no es dissoldrà dins del PRD. La seva força electoral naix, en bona part, de la seva imatge autonòmica i autònoma, de les seves sigles i de la figura del seu capdavanter.

fins al punt que s'assegura que en la porta de la seu del PRD a Madrid llueix un flamant cartell que anuncia: «Ex-ministres, absteniu-vos-hi». Ara com ara, tota integració, del calibre que siga, a títol individual, i no com a grup de pressió.

Només Suárez té oberta de bat a bat la porta del

progressista en la definició.

Rompre el bipartidisme

Una altra característica que diferencia el PRD de la UCD és, a parer de Roca, que la UCD també volia instal·lar-se permanentment en el bipartidisme, com ara el PSOE i AP. I el bipartidisme que CiU i

té un èxit suficient que impedisca que cap partit obtinga la majoria absoluta, els diputats reformistes, els de Minoria Catalana i els del PNB, es cotitzaran d'allò més; d'això es tracta.

El PRD sorgeix amb la vocació de governar al més prompte possible. Amb qui fer-ho és una incògnita

acceptada majoritàriament per l'electorat».

Totes aquestes condicions, si es mantenen, semblen barrar qualsevol tipus de pacte de govern amb Fraga, d'entrada. Però la mateixa indefinició i la sofisticació de la resposta denoten una actitud expectant del PRD respecte als pactes postelectorals. Actitud que, d'una banda,

UCD, una experiència política que Roca vol evitar reproduir

El PRD sorgeix amb la vocació de governar al més prompte possible. Amb qui fer-ho és una incògnita encara no aclarida.

PRD, tot i que sembla que no hi vol entrar. El, diguem-ne, generós oferiment ve motivat tant per eliminar competidors d'un terreny molt disputat com perquè Roca coneix la propensió de l'opinió pública a identificar l'espai polític centrista amb el Duque. I les enquestes no li permeten oblidar-ho.

Així mateix, per seguir distanciant-se de l'ombra d'UCD, Miquel Roca no para d'insistir que el reformisme és un espai polític distint del centrisme. Seria un centrisme depurat pel pas de la dreta a la Coalició Popular. El reformisme és un centrisme

PNV han dinamitat a Catalunya i Euskadi és la bèstia negra de Roca, que busca un mapa polític on Convergència pugui trobar interlocutors amb responsabilitats de govern més propícies. I, així, el portaveu de Minoria Catalana al Parlament estatal ha deixat dit: «Felipe afirma que té tres milions de vots prestats i jo sóc ací per alliberar-lo d'aquest préstec tan oneros». Roca aspira a recuperar per a la seua alternativa tant aquests hipotètics tres milions de vots com els centenars de milers que calcula que va arreplegar la Coalició Popular del vot útil centrista.

Si aquesta maniobra ob-

encara no aclarida. La presència en solitari a les eleccions del 86 sembla assegurada. Després... Preguntat un alt càrrec del PRD valencià sobre si el seu partit governaria amb Fraga, va respondre cabalísticament: «El PRD vol governar tot sol. Si això no és possible, ho farà: 1) Amb aquell partit o coalició que respecte el seu programa polític. 2) Participant directament en funcions de govern, no limitant-se a donar suport a l'executiu des de fora. 3) No governaria amb aquell candidat més fortament castigat per l'electorat. 4) No governaria, tampoc, amb aquella persona que no haja estat

sembla dictada per la prudència (al capdavant, el PRD és, literalment, una criatura acabada de nàixer), i, de l'altra, pel pragmatisme que caracteritza tot partit amb una declarada i decidida voluntat de governar.

Al primer congrés del PRD serà aprovada una política democràtica, europeïsta, modernitzadora, autonomista sense cap mena d'excés. Amb tots els matisos que vulgueu: una política equiparable a la del govern González. L'alternativa reformista pot significar, doncs, un canvi electoral capaç de reformar el consens relatiu respecte a temes d'estat, com ara la permanència a l'OTAN, l'eixida de la crisi amb criteris estrictes dels sectors dominants, la construcció d'una Espanya de les autonomies, on les úniques reals siguen les de Catalunya i Euskadi...